

jištěním jeho pohledávky zkrácení a že Adolf a Anna Z-ovi jsou si při nejmenším tohoto účinku onoho zajištění vědomi, jest zaviněnou. Jest tedy pro případ, že žalovanému nezdaří se důkaz o tom, že tu nebyl zkracovací úmysl dlužníků, tato druhá podmínka odporovatelnosti dle Šu 2 čís. 3 odp. ř. pro žalobce příznivě rozřešena.

### Čís. 5284.

**Pro žaloby o pensijní nároky železničních zaměstnancův uvedených v Šu 2 až 8 nař. vlády rep. čsl. ze dne 29. prosince 1921, čís. 506 sb. z. a n., tedy proti společenstevnímu pensijnímu ústavu (§ 4), proti pensijnímu fondu státních drah (§ 7) a proti schváleným pensijním zařízením soukromých drah (§ 8) je příslušný rozhodčí soud zemské úřadovny II. Všeobecného pojišťovacího ústavu v Brně.**

(Plenární rozhodnutí ze dne 22. září 1925, čís. pres. 363/25.)

V rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 15. ledna 1924 č. j. R II 498/23/1, uveřejněném ve sb. n. s. čís. 3396, byla vyslovena přípustnost pořadu práva pro pensijní nároky zaměstnanců státních drah, již nejsou státními zaměstnanci ve smyslu organ. statutu pro železniční správu. V rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 27. ledna 1925, č. j. R I 68 25/1 vysloven názor, že o zaopatřovacích nárocích zřízencu státem převzaté buštěhradské dráhy rozhoduje příslušný rozhodčí soud zemské úřadovny II. Všeobecného pensijního ústavu v Brně. Vzhledem k tomu nařídil první prezident Nejvyššího soudu, aby tato sporná otázka byla předložena plenárnímu senátu k rozhodnutí. Plenární senát rozhodl se pro stanovení shora uvedené právní věty a to z těchto

### d u v o d ů:

Když bylo upravováno pensijní pojištění zákonem ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n., bylo v Šu 2 a) výslovně stanoveno, že pensijní pojištění zaměstnanců drah, sloužících veřejné dopravě, a jich pomocných ústavů upraví ministr sociální péče v dohodě s ministrem železnic nařízení. Nařízení to, opírající se výslovně o zmocnění Šu 2 a) zákona č. 89/20 sb. z. a n., bylo vydáno jako nařízení vlády rep. čsl. ze dne 29. prosince 1921, čís. 506 sb. z. a n. Odkávavši v Šu 1 železniční zaměstnance tam zmíněné pod zákon čís. 89/20, upravuje pensijní pojištění železničních zaměstnanců v Šu 2 výrazem »ostatní« zahrnutých, rozděluje je v kategorie Šu 2 až 6, pak 7 a konečně 8 a to v pojištění dle zákona č. 89/20 sb. z. a n. (§ 1), pojištění dle zvláštní úpravy tohoto nařízení (§ 2 až 6), pojištění zaměstnanců státních drah (§ 7) a pojištění vlastním pensijním zařízením soukromých drah (§ 8). Ohledně zaměstnancu státních drah ustanovuje § 7, že pojištění jich jest opatřeno podle zvláštních předpisů pensijním fondem státních drah a že ustanovení Šu 4 až 6 se na ně nevztahuje. Tyto §§ 4 až 6 upravují obsah organizace a stanov společenstevního pensijního ústavu a proto

byla vyloučena jich platnost pro zaměstnance státních drah, opatřených podle zvláštních předpisů pensijním fondem státních drah. Za to platí však i pro zaměstnance státních drah ustanovení §u 9 a sl. tohoto nařízení, jak patrné: 1. z doslovu §u 9, jenž stanoví, že pro pojištění podle §u 2 až 8 a tedy i pro pojištění §u 7, t. j. zaměstnance státních drah platí obdobně vyjmenované tam předpisy zákona č. 89/20 sb. z. a n. s uvedenými tam odchylkami a doplňky; 2. z citace §u 7: a) v §u 9 čis. 2, kde se pensijní fond státních drah staví na roveň t. zv. náhradním ústavům zákona, b) v §u 9 čis. 7, c) v §u 10 a d) v §u 11 citujícím v odstavci druhém též § 9 čis. 7. Nelze proto o tom pochybovati, že pro zaměstnance státních drah platí též odchylka předpisu §u 9 čis. 8 tohoto nař., že pro žaloby podle obdoby §u 75 odst. 2 zákona je příslušný rozhodčí soud zemské úřadovny II. Všeobecného pensijního ústavu v Brně. To odpovídá též účelu zákona. Zákon (čís. 89/20 sb. z. a n.) stanovil pro žaloby podle §u 75 odst. 2 výlučnou příslušnost příslušného rozhodčího soudu §u 76 a v §u 66 č. 3 stanovil tuto příslušnost §u 76 p o d m í n k o u e x i s t e n c e tak zv. náhradních ústavů, § 66 čis. 3 platí i pro zaměstnance státních drah dle §u 9 odst. 1 a jeho doplňku čis. 2 nařízení. Je patrné, že zde zákon i nařízení postupují důsledně v otázce příslušnosti o rozhodování žalob podle obdoby §u 75 odst. 2 zák. a že v ustanovení to v ý s l o v n ě pojímá i zaměstnance státních drah. S tím souhlasí i motivy zákona. Podle důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona nár. shrom. čl. roku 1920 tisk 2135 str. 27 a 35 vytýká si osnova mezi hlavními účely novelisace pensijního pojištění... 4. omeziti do jisté míry dosavadní roztržštění pensijního pojištění a 5. upravit ochranu pojištěnců při změně nositele pojištění, a v souhlase s tím na straně 35.... 4. sdružení všech nositelů pojištění, jež zůstanou zachovány, ve Svaz období, svazu nemocenských pokladen. Podle těsnopisecké zprávy o 115. schůzi Nár. shr. čl. v Praze dne 5. února 1920, zprávy sociálně politického výboru o vládní osnově zákona o pensijním pojištění, tisk čis. 2305, pravil tehdy zpravodaj Dr. Engliš (str. 3474 a 3475): »Další skupina poslední zlepšení záležitosti v tom, že náhradní ústavy a opatření byla zmenšena na počet nejmenší. Zpřísněny byly totiž podmínky pro další trvání náhradních ústavů, takže čekáme, že do jednoho roku nám nezůstane více než 30 náhradních ústavů. Náhradní ústavy ovšem činí jistě konkurenci pensijnímu ústavu, oslabují ho, a samy jsou izolovány, nejsou s to, aby plnily veškeré úkoly, jež čekají pensijní ústav. Jistě tane každému na mysli, že celé pensijní pojištění má splynouti v jeden společný ústav, který by pojišťoval netoliko pro případ pense, invalidity, stáří, vdovské pense, ale také pro případ nezaměstnanosti, nemoci, všech úrazů atd. Tedy roztržštěné tyto náhradní ústavy budou nyní sloučeny v nucený svaz, jemuž případně úkol společné inspekce, preventivní péče a j i n ý c h o r g a n i s a č n í c h ú k o l ů pro náhradní pojištění«, a na str. 3476: »Ale bude jistě žádoucí, by celá soustava pensijního pojištění a jeho o r g á n ů byla úplně přetvořena a s j e d n o c e n a.« Patrna z toho snaha scelování a sjednocení organizace pensijního pojištění, která došla výrazu i v tom, že bylo postaráno i o koncentraci judikatury v jedno-

tlivých zemských obvodech u zvláštních rozhodčích soudů, u železničních zaměstnanců — zaměstnance státních drah nevyjímaje — o úplnou koncentraci judikatury u jediného zvláštního rozhodčího soudu v Brně. Tím právní věta v čele uvedená jest odůvodněna.

**Čís. 5285.**

**Výlučným pramenem pojištěneckého práva pro všechny zaměstnance železnic, sloužících veřejné dopravě, jest nařízení ze dne 29. prosince 1921, čís. 506 sb. z. a n.**

**Roztřídění železničních zaměstnanců do jednotlivých skupin Šu 1 a 2 nařízení.**

Skupiny zaměstnanců, uvedených v Šu 1 nař., podléhají co do příslušnosti ohledně pensijních nároků rozhodčímu soudu pensijního ústavu: dle Šu 76 zákona ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n., skupiny Šu 2 rozhodčímu soudu zemské úřadovny II. Všeobecného ústavu v Brně.

Rozhodování o nárocích, jichž řešení přikázáno rozhodčím soudům, nelze úmluvou stran přenést na řádné soudy. Stalo-li se přece tak, jest vzhledem k Šu 42 j. n., Šu 240, odstavec druhý, a Šu 477 čís. 3 c. ř. s. kdykoliv vysloviti nepřislusnost soudu a zmatečnost řízení.

(Rozh. ze dne 22. září 1925, R I 82/25.)

Žalobci (ústřední inspektor a vrchní inspektor bývalé ústecko-teplické dráhy, oba ve výslužbě) domáhali se na státu zaplacení místního přídatku ve smyslu zákona ze dne 3. března 1921, čís. 99 sb. z. a n., dovozující žalobní nárok proti státu z Šu 1409 obč. zák. a zákona o výkupu ústecko-teplické dráhy státem ze dne 30. června 1922, čís. 234 sb. z. a n. Procesní soud první stolice, zamítnuv námitku nepřipustnosti pořadu práva, zamítl žalobu věcně. V onom směru uvedl v důvodech: Žalovaná strana námitku nepřipustnosti pořadu práva opírá o zákon ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. § 2 a dále o § 9 čís. 8 vl. nař. k tomuto zákonu ze dne 29. prosince 1921, čís. 506 sb. z. a n., dle nichž spory z pojištění ohledně zřízců železničních rozhoduje rozhodčí soud zemské úřadovny II. Všeobecného pensijního ústavu v Brně. Žalobci popřeli důvodnost námitky, navrhli její zamítnutí s odvoláním se na tvrzení žalované samé v žalobní odpovědi ohledně námitky věcné nepřislusnosti dovolaného žalobou zemského civilního soudu v Praze, kteréžto námitce se žalobci podrobili. Je nesporno, že žalobci jsou pensisté bývalé c. k. priv. Ústecko-Teplické železniční společnosti, kterou převzal žalovaný na základě výkupního zákona ze dne 30. června 1922, čís. 234 sb. z. a n. a k němu vydaného vl. nař. ze dne 7. prosince 1922 čís. 354 sb. z. a n., dle nichž přešly na státní železniční správu fondy Utd., zejména pensijní. Obě strany dovolaly se ve sporu pensijních stanov s dodatky Utd. V základě těchto, jež byly čteny a pravost jich není sporna, zjistil soud, že § 25 uvádí, že spory mezi členy pojišťovacího ústavu a dráhou rozhoduje nikoliv řádný soud, nýbrž rozhodčí soud, sestavený dle blíž uvedených ustanovení v cit. Šu. I v tomto případě jde o spor mezi pensisty a dráhou, pokud se týče